

**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Циклова комісія правових фундаментальних та професійно-практичних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС»

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Рік набору	2022

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Цивільний процес*» для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 «Право».

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Юлія Петренко, доктор філософії, викладач, спеціаліст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів - 7	Галузь знань 08 Право	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 210	Спеціальність 081 Право	Рік підготовки	
		2-й	2-й, 3-й
		Семестр	
		4-й	3-й, 4-й, 5-й
		Лекції	
		40 год.	8 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 7,5 самостійної роботи – 7,5	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Практичні	
		50 год.	12 год.
		Контрольні заходи	
		30 год.	30 год.
		Самостійна робота	
		90 год.	160 год.
		Вид контролю:	
		іспит	залік, іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни: опанування студентами основних положень чинного цивільного процесуального законодавства України, що регулює суспільні відносини у сфері здійснення правосуддя у цивільних справах, а також отримання навичок застосування відповідних нормативних актів, складання цивільних процесуальних документів, вирішування конкретних практичних питань, пов'язаних із застосуванням норм цивільного процесуального права та відстеження змін в поточному законодавстві. Студенти повинні оволодіти практичними навичками роботи з відповідними законами, підзаконними нормативними актами, використанням спеціальної юридичної термінології з навчальної дисципліни цивільний процес

Завдання:

- засвоєння нормативних приписів цивільного процесуального законодавства щодо: поняття цивільного процесуального права України та його системи, цивільного процесуального законодавства; поняття та завдань цивільного судочинства; учасників цивільно-процесуальних правовідносин, їх прав та обов'язків; цивільно-процесуальних строків; доказів та доказування у цивільному процесі; порядку розгляду цивільних спорів у судах першої інстанції; в порядку наказного та окремого провадження у судах цивільної юрисдикції; процедури апеляційного, касаційного перегляду рішень (ухвал) судів, порядку перегляду справ Верховним судом України та у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами; особливостей цивільного процесу з іноземним елементом;
- вивчити основні наукові погляди, які обґрунтовують юридичну природу того чи іншого цивільно-процесуального поняття;
- сформулювати вміння логічно мислити й застосовувати методи наукового пізнання у процесі засвоєння цивільного процесу;
- застосовувати отримані знання при вивченні інших галузей приватного права в межах національної правової системи;
- сформулювати вміння вирішувати колізійні ситуації та усувати прогалини в законодавстві шляхом застосування аналогії права та аналогії закону;
- поєднувати теоретичні та практичні знання при вирішенні завдань практичного спрямування.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- нормативні акти, що регулюють цивільні процесуальні правовідносини, галузеву юридичну літературу;
- основні категорії та інститути цивільного процесуального права;
- теоретичні проблеми і перспективи науки цивільного процесу в Україні;
- розуміти природу цивільних процесуальних правовідносин;
- процесуальний порядок здійснення цивільного судочинства;

- проблеми сучасного цивільного процесу та шляхи їх вирішення.

вміти :

- тлумачити та застосовувати основні інститути цивільного процесуального права України, які регулюють процесуальний порядок розгляду і вирішення справ про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із цивільних, житлових, земельних, сімейних, трудових та інших правовідносин;
- здійснювати оцінку та узагальнення інформації щодо ефективності правосуддя у цивільних справах та національної процесуальної системи;
- виявляти тенденції розвитку галузі цивільного судочинства та цивільного процесу у контексті сталих та формалізованих практик розвитку сфери цивільної юстиції на національному та наднаціональному рівнях;
- володіти алгоритмами процесуальної діяльності у сфері цивільного процесу відповідно до правових статусів органів судової влади, учасників цивільного процесу та ефективно використовувати методи та способи діяльності згідно з їх правовими статусами;
- визначати, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію;
- здійснювати планування правових результатів процесуальної діяльності;
- застосовувати практику Європейського суду з прав людини при реалізації права на позов у національному судочинстві.
-

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів таких компетентностей та результатів навчання:

Загальні та спеціальні компетентності	ЗК 1. Здатність до креативності, абстрактного мислення, аналізу і синтезу
	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях
	ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати
	ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним
	ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в команді
	ЗК 10. Здатність приймати неупереджені, вмотивовані рішення та спроможність забезпечувати їх правомірність
	ЗК 11. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя
	ЗК 12. Навички використання інформаційних технологій, баз даних та збору інформації із різних джерел
	СК 4. Знання засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права як: конституційне право, адміністративне право, цивільне та сімейне право, трудове право, кримінальне право,

	а також адміністративний процес, цивільний процес та кримінальний процес
	СК 5. Здатність орієнтуватися у системі нормативно-правових актів та знати основні правила, методи, прийоми і засоби юридичної техніки
	СК 7. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів
	СК 8. Навички реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права
	СК 9. Уміння складати та оформляти документацію з урахуванням сучасних вимог діловодства
	СК 10. Уміння самостійно розробляти проекти процесуальних документів у сфері цивільного, господарського, адміністративного та кримінального права
	СК 12. Навички консультування з правових питань
	СК 13. Знання структури та стандартів правничої професії, а також її ролі у суспільстві
	СК 14. Уміння діяти у дусі поваги до юридичної професії
Результати навчання	РН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань.
	РН 8. Набуття необхідних навичок судового красномовства, побудови публічного виступу, викладення матеріалу виступу, активізації мислення аудиторії та проведення полеміки
	РН 13. Формування системи знань про цивільно-правові явища, поняття, категорії, систему цивільного законодавства і практики її застосування, а також набуття необхідних навичок тлумачення та застосування нормативних актів цивільно-правового характеру, професійно оцінювати юридично значущі обставини і кваліфікувати юридичні факти, здійснювати різноманітні юридичні дії відповідно до чинного цивільного законодавства
	РН 15. Формування знань про правове регулювання порядку здійснення правосуддя у цивільних справах та основних умінь по застосування цивільного процесуального законодавства •
	РН 20. Формування системи знань про основні види процесуальних рішень і документування у цивільному, адміністративному, господарському та кримінальному процесах; вироблення навичок самостійного вивчення матеріалів справи, прийняття рішень і грамотного складання процесуальних документів; опанування методологією застосування теоретичних знань процесуального законодавства до конкретних життєвих фактів і ситуацій

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Судова влада і правосуддя в цивільних справах.
2. Принципи цивільного процесу.
3. Цивільні процесуальні правовідносини.
4. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.
5. Цивільна юрисдикція.
6. Учасники цивільного процесу.
7. Представництво в суді.
8. Зловживання процесуальними правами.
9. Процесуальні строки.
10. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.
11. Докази та доказування у цивільному процесі.
12. Позов.
13. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.
14. Підготовче провадження.
15. Розгляд справи по суті.
16. Перегляд судових рішень.
17. Судові рішення в цивільному процесі.
18. Заочний розгляд справи.
19. Наказне провадження.
20. Окреме провадження.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна					Заочна				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лк.	Пр.	С.р.	Інд.р.		Лк.	Пр.	С.р.	Інд.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 1. Судова влада і правосуддя в цивільних справах.		2	2	2					8	
Тема 2. Принципи цивільного процесу.		2	2	2					8	
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини.		2	2	4			2	8		
Тема 4. Суд як суб'єкт цивільних		2	2	4					8	

процесуальних правовідносин.										
Тема 5. Цивільна юрисдикція.		2	2	6			2	2	8	
Тема 6. Учасники цивільного процесу.		2	4	6				2	8	
Тема 7. Представництво в суді.		2	2	4					8	
Тема 8. Зловживання процесуальними правами.		2	2	4					8	
Тема 9. Процесуальні строки.		2	2	4					8	
Тема 10. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.		2	2	4					8	
Тема 11. Докази та доказування у цивільному процесі.		2	4	6				2	8	
Тема 12. Позов		2	2	6					8	
Тема 13. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.		2	4	8			2	2	8	
Тема 14. Підготовче провадження.		2	2	8					8	
Тема 15. Розгляд справи по суті.		2	4	8			2	2	8	
Тема 16. Перегляд судових рішень.		2	4	4			2		8	
Тема 17. Судові рішення в цивільному процесі.		2	2	4					8	
Тема 18. Заочний розгляд справи.		2	2	2					8	
Тема 19. Наказне		2	2	2					8	

провадження.										
Тема 20. Окреме провадження.		2	2	2					8	
Усього годин за семестр	180	40	50	90		180	8	12	160	
Усього	180	40	50	90		180	8	12	160	
Контрольні заходи	30					30				
УСЬОГО ГОДИН	210					210				

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Судова влада і правосуддя в цивільних справах.	2	
2.	Тема 2. Принципи цивільного процесу.	2	
3.	Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини.	2	2
4.	Тема 4. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.	2	
5.	Тема 5. Цивільна юрисдикція.	2	2
6.	Тема 6. Учасники цивільного процесу.	4	2
7.	Тема 7. Представництво в суді.	2	
8.	Тема 8. Зловживання процесуальними правами.	2	
9.	Тема 9. Процесуальні строки.	2	
10.	Тема 10. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	2	
11.	Тема 11. Докази та доказування у цивільному процесі.	4	2
12.	Тема 12. Позов	2	
13.	Тема 13. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.	4	2
14.	Тема 14. Підготовче провадження.	2	
15.	Тема 15. Розгляд справи по суті.і	4	2
16.	Тема 16. Перегляд судових рішень.	4	
17.	Тема 17. Судові рішення в цивільному процесі.	2	
18.	Тема 18. Заочний розгляд справи.	2	2
19.	Тема 19. Наказне провадження.	2	2
20.	Тема 20. Окреме провадження.	2	
	Усього	50	12

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Судова влада і правосуддя в цивільних справах.	2	8
2	Тема 2. Принципи цивільного процесу.	2	8
3	Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини.	4	8
4	Тема 4. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин.	4	8
5	Тема 5. Цивільна юрисдикція.	6	8
6	Тема 6. Учасники цивільного процесу.	6	8
7	Тема 7. Представництво в суді.	4	8
8	Тема 8. Зловживання процесуальними правами.	4	8
9	Тема 9. Процесуальні строки.	4	8
10	Тема 10. Судові витрати. Заходи процесуального примусу.	4	8
11	Тема 11. Докази та доказування у цивільному процесі.	6	8
12	Тема 12. Позов	6	8
13	Тема 13. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.	8	8
14	Тема 14. Підготовче провадження.	8	8
15	Тема 15. Розгляд справи по суті.і	8	8
16	Тема 16. Перегляд судових рішень.	4	8
17	Тема 17. Судові рішення в цивільному процесі.	4	8
18	Тема 18. Заочний розгляд справи.	2	8
19	Тема 19. Наказне провадження.	2	8
20	Тема 20. Окреме провадження.	2	8
	Всього	90	160

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Цивільний процес» застосовуються наступні методи навчання: словесні, наочні, практичні, а саме:

1. Метод усного викладання знань педагогом та активізація пізнавальної діяльності студентів: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, метод ілюстрації та демонстрації при усному викладанні матеріалу, який вивчався;

2. Метод закріплення матеріалу: бесіда, робота з законодавчими актами;

3. Метод організації самостійної роботи щодо осмислення та засвоєння нового матеріалу: робота з законодавчими актами, з формами цивільно-

правових документів;

4. Методи навчальної роботи щодо застосування знань на практиці і вироблення вмінь і навичок; виконання практичних завдань.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Цивільний процес» здійснюється на основі результатів поточного контролю (далі - ПК) і підсумкового контролю знань (далі - ПКЗ).

Підсумковий контроль знань проводиться у формі іспиту.

Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, опанування якого відповідно перевіряється під час ПК та ПКЗ.

Завданням ПК є перевірка розуміння та засвоєння матеріалу, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Завданням ПКЗ є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Оцінювання знань за освітньо-професійною програмою здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання рівня знань студентів здійснюються на основі результатів ПК та ПКЗ із таким розподілом балів:

- завдання ПК оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів
- завдання, що виносяться на ПКЗ, - від 0 до 60 балів.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Шкала поточного оцінювання знань студентів

(на основі повної загальної середньої освіти)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1. Початковий	2	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями
2. Середній	3	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину

3. Достатній	4	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно роз'ясує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу
4. Високий	5	Студент виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх. Вільно висловлює власні думки і відчуття. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.

Шкала оцінювання знань студентів на іспиті

Мах 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації. 3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення у практичній роботі.
50	<p>Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.

	<p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
45	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>4. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
35	<p>1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>3. Наявність помилок у відповіді на іспиті.</p>
Min 0	<p>1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Цивільний процес» виставляється за такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою (для	Оцінка за 100-бальною шкалою (для заліку)

			іспиту)	
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100	зараховано
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89	
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79	
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74	
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69	
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 19	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти під час поточного контролю знань:

Вид контролю	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Іспит
Кількість балів	10	15	5	10	60

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Програма навчальної дисципліни

2. Робоча програма навчальної дисципліни
3. Силабус навчальної дисципліни
4. Конспект лекцій
5. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів для вивчення навчальної дисципліни
6. Плани практичних занять
7. Питання (завдання) та комплект білетів до підсумкового контролю з навчальної дисципліни для іспиту
8. Тестові завдання
9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базова:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст.141.
2. Цивільний процесуальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України(ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492.
3. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» // Відомості Верховної Ради(ВВР), 2016, № 31, ст.545
4. Закон України «Про судовий збір» // Відомості Верховної Ради України (ВВР),2012, № 14, ст.87.
5. Закон України «Про виконавче провадження» // Відомості Верховної Ради (ВВР),2016, № 30, ст.542.
6. Закон України «Про нотаріат» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, N39, ст.383.
7. Закон України «Про третейські суди» // Відомості Верховної Ради України (ВВР),2004, N 35, ст.412

Допоміжна:

1. Балюк М. І. Практика застосування цивільного процесуального кодексу України (цивільний процес у питаннях і відповідях): коментарі, рекомендації, пропозиції / М. І. Балюк, Д. Д. Луспеник. Х.: Харків юрид., 2008.
2. Виконавче провадження: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; уклад. К. В. Гусаров [та ін.]. Харків: Право, 2017. 186 с.
3. Де Сальвіа М. Прецеденты Европейского суда по правам человека. Руководящие принципы судебной практики, относящейся к Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Судебная практика с 1960 по 2002 г. /М. де Сальвіа. СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004. 1071 с.
4. Комаров В. В. Международный коммерческий арбитраж: В. В. Комаров, В. Н. Погорецкий. Х.: Право, 2009. 164 с.
5. Комаров В. В. Нотаріат в Україні: підруч. / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. Х.: Право, 2011. 384 с.
6. Комаров В. В. Окреме провадження: моногр. / В. В. Комаров, Г. О. Світлична, І. В. Удальцова; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 312 с.

7. Комаров В. В. Позовне провадження: моногр. / В. В. Комаров, Д. Д. Луспеник, П. І. Радченко та ін.; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 551 с.
8. Комаров В. В. Цивільне процесуальне законодавство у динаміці розвитку та практиці Верховного Суду України. Х.: Право, 2012. 624 с.
9. Курс цивільного процесу: підруч. / В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін.; за ред. В. В. Комарова. Х.: Право, 2011. 1352 с.
10. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2016. 848 с
11. Цивільний процес України. Академічний курс: підруч. / за ред. С. Я. Фурси. К.: КНТ, 2009. 848 с.
12. Цивільний процес: навч. посіб. / К. В. Гусаров [та ін.]. Харків: Право, 2020. 390 с.
13. Шпак М. В. Професійне представництво адвоката у цивільному процесі: монографія. Харків: Право, 2020. 224 с.
14. Гусаров К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках. Х.: Право, 2010. 352 с.
15. Гусаров К. В. Вплив конституційної скарги на остаточність судового рішення та вичерпання національних засобів юридичного захисту у цивільному процесі. *Вісник Національної академії правових наук України*. Харків, 2017. № 1. С. 120–129.
16. Гусаров К. В. Особенности юрисдикции судов Республики Греция по разрешению гражданских дел. *Yale Journal of Science and Education*. 2016. № 1. (January-June), vol. X. P. 170–174.
17. Гусаров К. В. Проблеми реалізації деяких конституційних засад у цивільному судочинстві. *Вісник Національної академії правових наук України*. Харків, 2013. № 4. С. 155–162.
18. Гузе, К. А. Представництво прокурором інтересів громадянина або держави в суді. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 200 с.
19. Цувіна, Т. А. Право на суд у цивільному судочинстві: монографія; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Слово, 2015. 281 с.
20. Каламайко, А. Ю. Електронні докази в цивільному процесі: монографія; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2017. 178 с.
21. Кравцов, С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди: монографія; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2014. 232 с.
22. Череватенко, І. М. Нотаріальне провадження щодо посвідчення безспірних прав: монографія; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2017. 200 с.
23. Шутенко, О. В. Проблемы диспозитивности в гражданском судопроизводстве: монографія. Харьков: Новое слово, 2004. 200 с.
24. *Liber Amicorum Вячеслав Комаров* / за ред. Т. В. Комарової; упоряд. Т. В. Комарова. Харків: Право, 2020. 1192 с.

25. Позовне провадження: монографія / В. В. Комаров [та ін.]; за ред. В. В. Комарова. Харків: Право, 2011. 552 с.

26. Сакара, Н. Ю. Проблема доступності правосуддя у цивільних справах: монографія; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2010. 256 с.